

HET
TOUW
EN DE Marco Kunst
WAARHEID

LEMNISCAAT

met illustraties van Jeska Verstegen

Van Marco Kunst verschenen bij Lemniscaat:

De sleuteldrager

Vlieg!

Gewist

Kroonsz

Isa's droom

De Waterwaack van Natterlande

Tekst: © Marco Kunst, 2023

Omslag en illustraties: © Jeska Verstegen, 2023

Nederlandse rechten Lemniscaat b.v.,
Vijverlaan 48, 3062 HL Rotterdam, 2023
ISBN 978 90 477 1493 4
NUR 283

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Druk- en bindwerk: Wilco, Amersfoort
Lithografie: Pixel-It, Zutphen

Dit boek is gedrukt op milieuvriendelijk, chloorvrij gebleekt en verouderingsbestendig papier.

Kijk voor meer informatie, lessuggesties en extra's op:
WWW.LEMNISCAAT.NL

13 NIEUWE WOORDEN

Ylan stortte zich op zijn boek met een gretigheid die hij daarvoor niet gekend had. Hij zou de waarheid achterhalen. Ze lag in zijn boek verschoolen, in duizend gestalten nog wel, en hij zou haar vinden! Bij het eerste ochtendgloren stond hij op en begaf zich naar de leeszaal, en 's avonds, als alle anderen al slapen, las hij verder.

Hij werd tot monnik gewijd, kreeg een pij met een kap van ruwe wol en vanaf die dag was hij de jongste monnik. De anderen trokken hem nooit meer aan zijn oor. Ylans geduld met Irian raakte op. Wrevelig deed hij hem nog een keer voor hoe je aardappelen schilt.

'Je komt pas de keuken weer uit als al die aardappelen geschild zijn!' Met een klap sloeg Ylan de keukendeur achter zich dicht, en hij beende met driftige passen terug naar zijn studieplek. Hij had geen tijd te verliezen.

Opnieuw noteerde hij woorden die hem opvielen. Het lege blad voor in zijn boek was vol. Naar die woorden keek hij niet meer om. Maar ook achterin was een lege bladzijde. De woorden die hij nu uitkoos waren heel andere:

Systematisch, irrelevant, grensgeval, tautologisch, noodelottig, crucial, oorzakelijkheid, argumentatief, antithese...

Strenge woorden, hoekig en scherp als het eiland zelf. Ylan begon te denken dat dit soort woorden hem de weg zou wijzen.

Op een dag las hij tot zijn schrik in zijn boek, zomaar ergens halverwege een bladzijde, het volgende:

Geruzul tro waarheid kev triviu!...

Even dacht Ylan dat hij klaar was, dat hij de waarheid gevonden had die ze zochten. Dé waarheid. Hij sprong op, de anderen namen hem met vragende ogen op vanonder hun kap.

'Het is...' begon Ylan. 'Het is... niets.'

'Wat zie je bleek,' zei Abt bezorgd.

'Even dacht ik dat...' stamelde Ylan.

'Wát dacht je?' Abt fronste. Een denkrimpel tekende zich af tussen zijn wenkbrauwen.

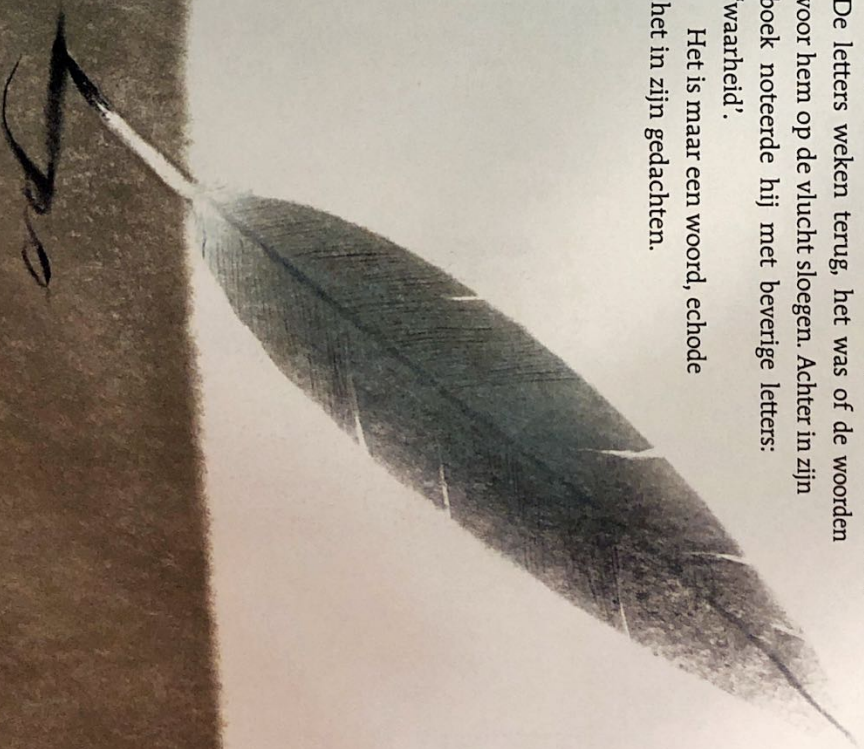
'Het was maar... een woord,' Ylan boog het hoofd en ging snel weer zitten. Het zou te gek voor woorden geweest zijn als hij, als jongste monnikje, ineens de waarheid gevonden had waarnaar alle monniken van Skribe al eeuwen op zoek waren.

Hij probeerde verder te lezen, maar het lukte niet.

De letters weken terug, het was of de woorden voor hem op de vlucht sloegen. Achter in zijn boek noteerde hij met beverige letters:

'waarheid.'

Het is maar een woord, echode het in zijn gedachten.

15 VOORBIJ DE WOORDEN

Op een dag stierf de oudste monnik, een stille, zachtmoedige man. Hij blies zijn laatste adem uit op de dag dat hij de laatste bladzijde van zijn boek gelezen had. De monniken brachten hem naar zijn laatste rustplaats. Ze groeven een graf aan het einde van een lange rij graven die zich als een kronkelend kralensnoer vanaf het klooster uitstreekte over de helling die naar de meeuwenkolonie leidde. De volgende dag was een steen vol ingewikkelde inscripties op die plek het enige wat nog aan de oudste monnik herinnerde.

Ylan keek ineens met andere ogen naar zijn boek. Hij was nog lang niet halverwege, maar toch, als hij zo doorlas, zou hij er snel doorheen zijn, en dan? In sombere gedachten verzinken bladerde hij terug. Al die bladzijden, al die woorden, al die dagen, weken, maanden... Terugbladerend kwam hij uit bij die ene, eerste bladzijde van zijn boek.

Azur, las hij zijn eigen handschrift, oker, karmijn, lavendel, kroos, saffraan, perzik, jupon, duinvallei, smaragd, kamperfoelie, omber, tarwe, biest, bloesem, kandij, sepia, turkoois, parel, olif, scharlaken... Verlangen

Het zijn maar woorden, dacht hij.
Nee. Het zijn niet alleen maar woorden.

In gedachten sprak hij ze nog eens uit. *Oker, karmijn, lavendel...* Het was haast of hij kon proeven wat ze betekenden, bijna, bijna... Ylan voelde dat ze iets voor hem verhulden, bijna iets onthulden. Anders

dan met al die andere woorden, woorden, woorden... Hij had genoeg van al die woorden. Waar het om ging, lag ergens anders, voorbij al dat gekriebel op de bladzijden, voorbij papier en inkt.

Ylan sloeg zijn boek dicht, nam het onder zijn arm en voor de andere monniken begrepen wat er gebeurde, en ook voordat hij zelf begreep wat hij deed, liep hij ermee de leeszaal uit. Zijn voetstapen echoden in de lange gang. Achter hem klonken verontwaardigde stemmen. De anderen riepen hem. Abt riep hem. Het was verboden je boek mee de leeszaal uit te nemen, maar Ylan beende verder, naar buiten, tussen de uien en preien door de binnenvlaats over, de zware poort door. Ylan sloeg de poort achter zich dicht en begon te rennen.

Het was niet ver naar de rand van de klif. Honderd passen misschien, tegen de helling op, en hij was er al. Hijgend hield hij stil. In de diepte beukten golven tegen de rotsen. Schuim spatte op. Meeuwen krijsten. De wind trok aan zijn pij. Ylan aarzelde niet. Hij wierp zijn boek weg, met een grote zwaai, met alle kracht die hij in zich had. Fladderend als een uilskuiken dat uit het nest gegooid wordt, verdween het boek de diepte in. Het raakte de golven, verdween onder water, maar kwam toen weer bovendrijven. Het boek toelde rond op de golven en liet een wolkend zwart zog achter in zee: de inkt binnenin loste op en ging er opgelucht in honderden dunne lijntjes vandoor.